

Оцінка стану публічних потреб ВПО України

Війна в нашій країні призвела до появи такої категорії громадян як внутрішньо переміщені особи (ВПО). На сьогодні в Україні офіційно зареєстровано 4867106 ВПО [1]. Дана ситуація спричинила актуалізацію публічних потреб зазначеної категорії громадян, а саме гуманітарних та правових. Про це свідчать результати досліджень, здійснених ГО «Запорізький правозахисний центр» в рамках проєкту «Посилення спроможності прифронтових громад Запорізької області захищати права та надавати публічні послуги ВПО (особливо людям з інвалідністю та людям похилого віку), які постраждали від конфлікту». Зазначений проєкт впроваджується ГО «Запорізький правозахисний центр» у рамках проєкту ПРООН «ЄС за діалог: Зміцнення стійкості України для реагування на нагальні потреби центральної і місцевої влади, а також населення, що постраждало в наслідок війни» за фінансової підтримки Європейського Союзу (ЄС).

Так, згідно результатів опитування респондентів, структура гуманітарних потреб та проблем ВПО в цілому виглядає наступним чином [2]:

1. Безпекова ситуація – 70%;
2. Соціальний захист, виплати та пільги – 14%;
3. Медичне обслуговування - 7%;
4. Субсидії – 4%;
5. Неналежні комунальні послуги, високі тарифи – 2%;
6. Зростання цін – 3%.

Структура правових потреб респондентів, за результатами опитування наступна [2]:

1. Відновлення житла – 23%;
2. Відновлення документів – 19%;
3. Оформлення довідок – 25%;
4. Оформлення пільг – 17%;
5. Оформлення спадщини – 7%;
6. Звільнення на окупованих територіях – 9%.

Сьогодні держава докладє багато зусиль, спрямованих на вирішення цих проблем, надання необхідних послуг ВПО через спрямування фінансових коштів, створення відповідних інституцій, міжнародної діяльності тощо.

Але однією із головних проблем залишається доступність публічних послуг, про що свідчать результати опитування [2]:

- 21% опитаних переселенців не змогли додзвонитись до відділів органів місцевого самоврядування та отримати необхідну консультацію;
- 24% респондентів не знають про можливість отримання необхідної довідки через застосунок «Дія»;
- 25% опитаних вважають, що інформація на сайті місцевої громади є застарілою;

- 3% респондентів надсилали запити на отримання публічної інформації, але відповіді не отримали.

Розрахована на базі результатів дослідження середня оцінка доступності публічних послуг для ВПО склала 6,6 бали (за шкалою від 1 до 10), що свідчить про її недостатній рівень.

На наш погляд, покращити (збільшити) доступ до публічних послуг для ВПО дозволять наступні заходи:

- підвищення комп'ютерної грамотності серед ВПО шляхом проведення в осередках скупчення переміщених осіб відповідних курсів, організація таких курсів на платформах громадських організацій, що опікуються ВПО. Це дозволить підвищити можливість дистанційного отримання послуг онлайн, через застосунок «Дія» та вебпортал Центру «Віза»;

- підвищення адресності надання публічних послуг через залучення представників соціальних служб;

- подальше розширення доступності публічних послуг через посилення консультаційної діяльності в місцях масового проживання ВПО;

- збільшення кількості мобільних офісів «Віза» тощо.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України . URL: <https://minre.gov.ua/news/minreintegraciyi-zvituye-pro-robotu-u-2022-roci> (дата звернення 21.02.2023 р.)

2. Звіт за результатами дослідження гуманітарних, правових потреб та оцінки доступності публічних послуг для ВПО в містах Запоріжжя, Широке, Вільнянськ, Гуляйполе, Оріхів Запорізької області, Запоріжжя 2022 рік. URL: <https://drive.google.com/file/d/1KHZAxfUdb1NH8LQeiC-vkN5T6YZQChuz/view> (дата звернення 21.02.2023 р.)